

Bruselj, 11. julij 2023
(OR. en)

11132/1/23
REV 1

ECOFIN 658
UEM 192
SOC 484
EMPL 335
COMPET 679
ENV 758
EDUC 271
RECH 303
ENER 394
JAI 904
GENDER 135
ANTIDISCRIM 129
JEUN 173
SAN 410

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	11132/23
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 603 final
Zadeva:	PRIPOROČILO SVETA v zvezi z nacionalnim reformnim programom Češke za leto 2023 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Češke za leto 2023

V prilogi vam pošiljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, o katerem sta razpravljala Svet in Evropski svet, temelji pa na predlogu Komisije COM(2023) 603 final.

PRIPOROČILO SVETA

z dne ...

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Češke za leto 2023 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Češke za leto 2023

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ ter zlasti člena 9(2)Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij² in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

² UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta³, s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: mehanizem), je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem državam članicam zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira Unija. V skladu s prednostnimi nalogami evropskega semestra mehanizem prispeva h gospodarskemu in vključujočemu okrevanju ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, ki spodbujajo rast, zlasti reform in naložb za promoviranje zelenega in digitalnega prehoda ter za povečanje odpornosti gospodarstev držav članic. Poleg tega prispeva h krepitvi javnih financ, spodbujanju rasti in ustvarjanja delovnih mest v srednje- in dolgoročnem obdobju, izboljševanju teritorialne kohezije v Uniji ter podpiranju nadaljnega izvajanja evropskega stebra socialnih pravic. V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 je bil najvišji finančni prispevek na državo članico v okviru mehanizma posodobljen 30. junija 2022.

³ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

- (2) Komisija je 22. novembra 2022 sprejela letni pregled trajnostne rasti za leto 2023, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2023. Evropski svet je 23. marca 2023 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda trajnostne rasti za leto 2023 v zvezi s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti. Komisija je 22. novembra 2022 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2023, v katerem je Češko opredelila kot eno od držav članic, ki so jih morda prizadela neravnotežja ali za katere obstaja tveganje, da bi jih ta prizadela, ter bo zanje treba opraviti poglobljeni pregled. Poleg tega je sprejela priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2023, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja⁴ sprejel 16. maja 2023, 13. marca 2023 pa skupno poročilo o zaposlovanju.
- (3) Čeprav gospodarstva Unije izkazujejo izredno odpornost, geopolitične razmere še naprej negativno vplivajo nanje. Ob trdni podpori, ki jo Unija izkazuje Ukrajini, je ekonomsko- in socialnopolitična agenda Unije v kratkoročnem obdobju osredotočena na zmanjšanje negativnega učinka energetskega šokov na ranljiva gospodinjstva in podjetja, v srednjeročnem obdobju pa na nadaljnja prizadevanja za uresničitev zelenega in digitalnega prehoda, za podpiranje trajnostne in vključujoče rasti, za zaščito makroekonomske stabilnosti ter za povečanje odpornosti. Močan poudarek je tudi na povečanju konkurenčnosti in produktivnosti Unije.

⁴ Priporočilo Sveta z dne 16. maja 2023 o ekonomski politiki euroobmočja (UL C 180, 23.5.2023, str. 1).

- (4) Komisija je 1. februarja 2023 izdala sporočilo z naslovom „Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo“ (v nadaljnjem besedilu: industrijski načrt v okviru zelenega dogovora). Cilj industrijskega načrta v okviru zelenega dogovora je spodbuditi konkurenčnost neto ničelne industrije Unije in podpreti hiter prehod na podnebno nevtralnost. Načrt dopolnjuje tekoča prizadevanja v okviru evropskega zelenega dogovora in REPowerEU. Njegov cilj je tudi ustvariti bolj spodbudno okolje za povečanje proizvodne zmogljivosti Unije za neto ničelne tehnologije in izdelke, ki so potrebni za doseganje ambicioznih podnebnih ciljev Unije, ter zagotoviti dostop do ustreznih kritičnih surovin, vključno z diverzifikacijo virov, primernim izkoriščanjem geoloških virov v državah članicah in čim večjim recikliranjem surovin. Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora temelji na štirih stebrih: predvidljivem in poenostavljenem regulativnem okolju, hitrejšem dostopu do financiranja, izboljšanju spretnosti ter odprti trgovini za odporne dobavne verige. Komisija je 16. marca 2023 objavila dodatno sporočilo z naslovom „Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030“, ki je sestavljeno na podlagi devetih dejavnikov, ki se medsebojno krepijo, in katerega cilj je oblikovati regulativni okvir, ki bo spodbujal rast. V njem so določene prednostne naloge politike, katerih cilj je dejavno zagotavljati strukturne izboljšave, dobro usmerjene naložbe in regulativne ukrepe za dolgoročno konkurenčnost Unije in njenih držav članic. Spodaj navedena priporočila pomagajo obravnavati te prednostne naloge.
- (5) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se tudi v letu 2023 razvija v skladu z izvajanjem mehanizma. Za izpolnjevanje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra je še vedno bistveno, da se v celoti izvajajo načrti za okrevanje in odpornost, saj so v njih obravnavana vsa zadevna specifična priporočila za države, izdana v zadnjih letih, ali znaten del teh priporočil. Specifična priporočila za države iz let 2019, 2020 in 2022 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241.

- (6) Cilj Uredbe (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ (v nadaljnjem besedilu: uredba REPowerEU), ki je bila sprejeta 27. februarja 2023, je čim prej postopno odpraviti odvisnost Unije od uvoza ruskih fosilnih goriv. To bo prispevalo k energetske varnosti in diverzifikaciji oskrbe Unije z energijo, hkrati pa povečalo uporabo energije iz obnovljivih virov, zmogljivosti za shranjevanje energije in energetske učinkovitost. Uredba REPowerEU državam članicam omogoča, da v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost vključijo novo poglavje REPowerEU za financiranje ključnih reform in naložb, ki bodo pomagale doseči cilje REPowerEU. Te reforme in naložbe bodo prispevale tudi h krepitvi konkurenčnosti neto ničelne industrije Unije, kot je opredeljena v industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora, ter obravnavale specifična priporočila za države v zvezi z energijo, izdana državam članicam v letu 2022 oziroma po potrebi v letu 2023. Uredba REPowerEU uvaja novo kategorijo nepovratne finančne podpore, ki je na voljo državam članicam za financiranje novih reform in naložb, povezanih z energijo, v okviru njihovih načrtov za okrevanje in odpornost.

⁵ Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1).

- (7) Komisija je 8. marca 2023 sprejela sporočilo s smernicami za fiskalno politiko za leto 2024 (v nadaljnjem besedilu: sporočilo z dne 8. marca 2023). Njegov cilj je podpreti države članice pri pripravi programov stabilnosti in konvergenčnih programov ter s tem okrepiti usklajevanje politik. Komisija je v njem spomnila, da bo splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast deaktivirana konec leta 2023. Pozvala je, naj se v obdobju 2023–2024 vodijo fiskalne politike, ki bodo zagotavljale srednjeročno vzdržnost dolga in trajnostno povečanje potencialne rasti, države članice pa, naj v svojih programih stabilnosti in konvergenčnih programih za leto 2023 določijo, kako bodo njihovi fiskalni načrti zagotovili upoštevanje referenčne vrednosti v višini 3 % bruto domačega proizvoda (BDP) iz Pogodbe ter na srednji rok verodostojno in nadaljnje zmanjševanje dolga ali ohranjanje preudarne ravni dolga. Komisija je države članice tudi pozvala, naj postopno odpravijo nacionalne fiskalne ukrepe, uvedene za zaščito gospodinjstev in podjetij pred šokom zaradi cen energije, ter pri tem začnejo z najmanj ciljno usmerjenimi. Navedla je, da bi morale države članice podpirne ukrepe, če bi jih bilo treba ob vnovičnih pritiskih zaradi cen energije podaljšati, boljše ciljno usmeriti v ranljiva gospodinjstva in podjetja. Komisija je predlagala, da bi bila priporočila glede javnih financ kvantitativna in diferencirana. Nadalje bi bila skladno z njenim predlogom v sporočilu z dne 9. novembra 2022 o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU priporočila glede javnih financ oblikovana na podlagi neto primarnih odhodkov. Priporočila je, naj vse države članice še naprej ščitijo nacionalno financirane naložbe in zagotavljajo učinkovito uporabo mehanizma in drugih sredstev Unije, zlasti v luči zelenega in digitalnega prehoda ter ciljev glede odpornosti. Komisija je navedla, da bo Svetu predlagala, naj spomladi 2024 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 in v skladu z obstoječimi pravnimi določbami začne postopke v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju.

- (8) Komisija je 26. aprila 2023 predstavila zakonodajne predloge za izvedbo celovite reforme pravil Unije o ekonomskem upravljanju. Osrednji cilj predlogov je z reformami in naložbami okrepiti vzdržnost javnega dolga ter spodbujati trajnostno in vključujočo rast v vseh državah članicah. Komisija se v svojih predlogih zavzema za izboljšanje nacionalne odgovornosti, poenostavitev okvira in premik k večji srednjeročni osredotočenosti, v povezavi z učinkovitim in skladnejšim izvrševanjem. V skladu s sklepi Sveta z dne 14. marca 2023 o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU je cilj zakonodajno delo zaključiti še v letu 2023.
- (9) Češka je 1. junija 2021 v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost ob upoštevanju smernic za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi. Svet je 8. septembra 2021 sprejel Izvedbeni sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Češko⁶. Izplačilo obrokov je pogojeno s sprejetjem sklepa Komisije v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, v katerem je navedeno, da je Češka zadovoljivo izpolnila ustrezne mejnike in cilje, določene v Izvedbenem sklepu Sveta. Zadovoljiva izpolnitev temelji na predpostavki, da doseženi prehodni mejniki in cilji niso bili izničeni.

⁶ ST 11047/2021 INIT; ST 11047/2021 ADD 1; ST 11047/2021 ADD 1 COR 1.

- (10) Češka je 13. aprila 2023 predložila nacionalni reformni program za leto 2023, 28. aprila 2023 pa konvergenčni program za leto 2023 v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 1466/97. Programa sta bila ocenjena skupaj, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2023 odraža tudi polletno poročanje Češke o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost.
- (11) Komisija je 24. maja 2023 objavila poročilo o državi za Češko za leto 2023. V njem je ocenila napredek Češke pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo, ki jih je Svet sprejel med letoma 2019 in 2022, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost na Češkem. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi z izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, pa tudi novi in nastajajoči izzivi. V njem je bil ocenjen tudi napredek Češke pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine, pa tudi napredek pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov.

(12) Komisija je za Češko opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011 in rezultate objavila 24. maja 2023. Ugotovila je, da na Češkem ne obstajajo makroekonomska neravnotežja. Ranljivosti so povezane zlasti s cenovno konkurenčnostjo in cenami stanovanjskih nepremičnin, vendar bodo v prihodnje verjetno omejene, saj zadolženost gospodinjstev ni tako visoka, inflacija pa naj bi se upočasnila precej hitreje kot povprečje Unije. Na gospodarstvo je močno vplival šok zaradi cen energije, inflacija pa je hitro naraščala. K pospešitvi inflacije je prispevala tudi ohlapna fiskalna naravnost, ki se je začela s pandemijo COVID-19. V splošnem ostajajo cenovni pritiski visoki, vendar se pričakuje, da bo cenovna konkurenčnost v prihodnje ob padajočih cenah energije delno okrevala, poleg tega ni nikakršnih takojšnjih izzivov glede zunanje vzdržnosti. Inflacija naj bi se upočasnila precej hitreje kot povprečje Unije, če pa bo vztrajala, bi to lahko predstavljalo določena tveganja za konkurenčnost Češke. Zaradi nedavnega poslabšanja tekočega računa je potrebno nadaljnje pozorno spremljanje. V zadnjih letih se je povpraševanje po stanovanjih močno povečalo, k čemur so prispevale nizke obrestne mere, visoka rast dohodka in ohlapni makrobonitetni ukrepi, ponudba stanovanj pa mu ni sledila. Cene stanovanjskih nepremičnin so se med pandemijo bolj zviševale, vendar so se sredi leta 2022 začele umirjati zaradi višjih obrestnih mer in strožjih posojilnih pogojev. Vendar se zdi, da so tveganja za znaten popravek cen stanovanjskih nepremičnin nizka, zadolženost gospodinjstev ni tako visoka, bančni sektor pa je trden; a zaradi omejenega odziva ponudbe na srednji rok se bodo cene še naprej zviševale. Potrebna so nadaljnja prizadevanja za omejitev inflacije. Hitro znižanje inflacije zahteva močno upočasnitev rasti povpraševanja, kar je mogoče doseči z dovolj strogo denarno in fiskalno politiko.

- (13) Glede na podatke, ki jih je potrdil Eurostat, se je primanjkljaj sektorja država na Češkem zmanjšal s 5,1 % BDP v letu 2021 na 3,6 % v letu 2022, dolg sektorja država pa se je povečal z 42,0 % BDP konec leta 2021 na 44,1 % konec leta 2022. Komisija je 24. maja 2023 izdala poročilo na podlagi člena 126(3) Pogodbe. V njem je obravnavan proračunski položaj Češke, saj je njen primanjkljaj sektorja država v letu 2022 presegel referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe. Ugotovljeno je bilo, da merilo glede primanjkljaja ni bilo izpolnjeno. Komisija v skladu s sporočilom z dne 8. marca 2023 spomladi 2023 ni predlagala začetka novih postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Komisija je nato navedla, da bo Svetu predlagala, naj spomladi 2024 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 začne postopke v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Češka bi morala to upoštevati pri izvrševanju proračuna za leto 2023 in pripravi proračuna za leto 2024.
- (14) Na saldo sektorja država so vplivali ukrepi fiskalne politike, sprejeti za ublažitev gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije. Leta 2022 so taki ukrepi fiskalne politike, ki zmanjšujejo prihodke, vključevali znižanje trošarin za bencin in dizelsko gorivo, odpravo cestnin za podjetja in znižanje dodatnega prispevka za energijo iz obnovljivih virov, ki ga plačujejo končni uporabniki; taki ukrepi fiskalne politike, ki povečujejo odhodke, pa so vključevali pavšalni prispevek k računom za energijo („varčevalna tarifa“), podporo industriji, na katero vplivajo visoke cene energije, in enkratno nadomestilo za otroke. Komisija ocenjuje neto proračunske stroške teh ukrepov v letu 2022 na 0,7 % BDP. Na saldo sektorja država so vplivali tudi proračunski stroški zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine, ki so v letu 2022 ocenjeni na 0,3 % BDP. Hkrati so se ocenjeni stroški začasnih nujnih ukrepov v zvezi s krizo zaradi COVID-19 zmanjšali z 2,0 % v letu 2021 na 0,1 % BDP v letu 2022.
- (15) Svet je 18. junija 2021 priporočil⁷, da Češka v letu 2022 ohrani spodbujevalno fiskalno naravnost, tudi zahvaljujoč spodbudi, ki jo zagotavlja mehanizem, in vztraja pri nacionalno financiranih naložbah.

⁷ Priporočilo Sveta z dne 18. junija 2021 z mnenjem Sveta o konvergenčnem programu Češke za leto 2021 (UL C 304, 29.7.2021, str. 10).

- (16) Po ocenah Komisije je bila fiskalna naravnost⁸ v letu 2022 večinoma nevtralna v višini – 0,1 % BDP, kot je priporočil Svet. Skladno s priporočilom Sveta je Češka še naprej podpirala okrevanje, med drugim z naložbami, financiranimi iz mehanizma. Odhodki, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma in drugimi sredstvi Unije, so v letu 2022 znašali 1,1 % BDP (v letu 2021 pa 1,1 % BDP). Učinek nacionalno financiranih naložb na fiskalno naravnost je bil nevtralen⁹. Hkrati je imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) restriktiven učinek na fiskalno naravnost v višini 0,3 odstotne točke. Češka je zato zadostno nadzorovala rast nacionalno financiranih tekočih odhodkov. Češka je zato ohranila nacionalno financirane naložbe, kot je priporočil Svet.
- (17) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije v konvergenčnem programu za leto 2023, je skladen s spomladansko napovedjo Komisije 2023. Vlada predvideva, da bo realni BDP v letu 2023 zrasel za 0,1 %, v letu 2024 pa za 3,0 %. Za primerjavo: v spomladanski napovedi Komisije 2023 se pričakuje podobna realna rast BDP v višini 0,2 % leta 2023 in 2,6 % leta 2024.

⁸ Fiskalna naravnost se meri kot sprememba primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov), brez začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19, vendar vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma in drugimi sredstvi Unije, glede na srednjeročno potencialno rast. Za več podrobnosti glej okvir 1 v fiskalnih statističnih tabelah.

⁹ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva so imele ekspanziven učinek v višini 0,4 odstotne točke BDP, med drugim zaradi plačil češki pošti za zagotavljanje univerzalnih poštних storitev v obdobju 2018–2022.

(18) Vlada v konvergenčnem programu za leto 2023 pričakuje, da se bo delež primanjkljaja sektorja država v letu 2023 zmanjšal na 3,5 % BDP. Majhno zmanjšanje v letu 2023 je predvsem posledica višjih odhodkov, kot so subvencije, povezane z energetske podpornimi ukrepi, ali višjih bruto investicij v osnovna sredstva, ki se izravnavajo z nižjo rastjo drugih odhodkovnih postavk in višjimi prihodki iz sredstev Unije. Glede na konvergenčni program za leto 2023 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP zmanjšal s 44,1 % konec leta 2022 na 43,5 % konec leta 2023. V spomladanski napovedi Komisije 2023 je za leto 2023 predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 3,6 % BDP. To je v skladu s predvidenim primanjkljajem iz konvergenčnega programa za leto 2023. Spomladanska napoved Komisije 2023 predvideva nižji dolg sektorja država kot odstotek BDP, in sicer v višini 42,9 % BDP konec leta 2023. Razlika je posledica napovedane višje nominalne rasti BDP.

(19) Pričakuje se, da bodo na saldo sektorja država v letu 2023 še naprej vplivali ukrepi, sprejeti za ublažitev gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije. Gre za ukrepe, ki so bili podaljšani od leta 2022 (zlasti: znižanje dodatnega prispevka za energijo iz obnovljivih virov, ki ga plačujejo končni uporabniki, in trošarin za dizelsko gorivo), ter nove ukrepe, kot sta omejitev cen električne energije in plina ter podpora v sektorju ogrevanja. Stroški teh ukrepov se delno izravnavajo z davki na nepričakovane dobičke dobaviteljev energije, in sicer z dajatvijo, ki jo proizvajalci električne energije plačujejo za prihodke, ki presegajo določeno raven cen, in davkom na nepričakovan dobiček podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo električne energije in plina ter trgovino z njima, pridobivanjem fosilnih goriv, gorivi in petrokemičnimi izdelki. Ob upoštevanju teh prihodkov naj bi glede na spomladansko napoved Komisije iz leta 2023 neto proračunski stroški podpornih ukrepov v letu 2023 znašali 1,3 % BDP¹⁰. Zdi se, da večina ukrepov v letu 2023 ni usmerjena v najranljivejša gospodinjstva ali podjetja, obenem pa ne ohranja v celoti cenovnega signala za zmanjšanje povpraševanja po energiji in povečanje energetske učinkovitosti. Zato je znesek ciljno usmerjenih podpornih ukrepov, ki ga je treba upoštevati pri oceni skladnosti s Priporočilom Sveta z dne 12. julija 2022¹¹, v spomladanski napovedi Komisije 2023 ocenjen na 0,1 % BDP v letu 2023 (v primerjavi z 0,2 % BDP v letu 2022). Proračunski stroški zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine naj bi se v primerjavi z letom 2022 zmanjšali za 0,1 odstotne točke BDP.

¹⁰ Podatki predstavljajo raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, vključno s tekočimi prihodki in odhodki ter po potrebi ukrepi v zvezi z naložbami v osnovna sredstva.

¹¹ Priporočilo Sveta z dne 12. julija 2022 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Češke za leto 2022 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Češke za leto 2022 (UL C 334, 1.9.2022, str. 19).

- (20) Svet je v svojem priporočilu z dne 12. julija 2022 Češki priporočil, naj sprejme ukrepe za zagotovitev, da bo v letu 2023 rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov v skladu s splošno nevtralno naravnostjo politike¹², ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine. Češka bi morala biti pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram. Češki je bilo priporočeno tudi, naj razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetske varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo mehanizma in drugih sredstev Unije.
- (21) V letu 2023 naj bi bila fiskalna naravnost glede na spomladansko napoved Komisije 2023 restriktivna (+1,4 % BDP) ob visoki inflaciji. V letu 2022 je bila fiskalna naravnost večinoma nevtralna (−0,1 % BDP). Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov) naj bi imela v letu 2023 restriktiven učinek na fiskalno naravnost v višini 1,2 % BDP. To vključuje za 0,1 % BDP nižje stroške ciljno usmerjenih podpornih ukrepov za gospodinjstva in podjetja, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije. To vključuje tudi nižje stroške zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine (za 0,1 % BDP). Napovedana rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov je torej v skladu s Priporočilom Sveta z dne 12. julija 2022. Odhodki, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma in drugimi sredstvi Unije, naj bi v letu 2023 znašali 1,6 % BDP, nacionalno financirane naložbe pa naj bi na fiskalno naravnost imele restriktiven učinek v višini 0,5 odstotne točke.¹³ Zato Češka načrtuje financiranje dodatnih naložb prek mehanizma in drugih sredstev Unije, nacionalno financirane naložbe pa naj se ne bi ohranile. Načrtuje financiranje javnih naložb za zeleni in digitalni prehod ter za energetske varnost, kot je izboljšanje energetske učinkovitosti v javnih stavbah ali naložbe v železnice ali digitalne storitve, ki se delno financirajo iz mehanizma in drugih sredstev Unije.

¹² Glede na spomladansko napoved Komisije 2023 je potencialna rast BDP Češke, ki se uporablja za merjenje fiskalne naravnosti, srednjeročno (10-letno povprečno) nominalno ocenjena na 13,3 %.

¹³ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele restriktiven učinek v višini 0,1 odstotne točke BDP.

- (22) Glede na konvergenčni program za leto 2023 naj bi se primanjkljaj sektorja država v letu 2024 zmanjšal na 2,9 % BDP. Zmanjšanje v letu 2024 je predvsem posledica postopnega opuščanja energetskih podpornih ukrepov, kar je privedlo do nižjih subvencij in manjše rasti socialnih plačil v primerjavi z rastjo nominalnega BDP. Glede na konvergenčni program za leto 2023 se pričakuje, da se bo dolg sektorja država kot odstotek BDP konec leta 2024 povečal na 44,0 %. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, spomladanska napoved Komisije 2023 v letu 2024 predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 3,0 % BDP. To je na splošno v skladu s predvidenim primanjkljajem iz konvergenčnega programa za leto 2023. Spomladanska napoved Komisije 2023 predvideva nižji dolg sektorja država kot odstotek BDP, in sicer v višini 43,1 % BDP konec leta 2024.
- (23) V konvergenčnem programu za leto 2023 je predvideno postopno opuščanje večine energetskih podpornih ukrepov v letu 2024. Komisija trenutno predvideva, da bodo neto stroški energetskih podpornih ukrepov v letu 2024 znašali 0,0 % BDP (v letu 2023 so znašali 1,3 % BDP). To temelji na predpostavki, da se cene energije ne bodo ponovno povišale.

- (24) Uredba (ES) št. 1466/97 poziva k letnemu izboljšanju strukturnega proračunskega salda v smeri srednjeročnega proračunskega cilja, pri čemer je referenčno merilo 0,5 % BDP¹⁴. Ob upoštevanju pomislekov, povezanih z vzdržnostjo javnih financ, in potrebe po zmanjšanju primanjkljaja pod referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe bi bilo po mnenju Komisije ustrezno, da se za leto 2024 strukturni saldo izboljša za vsaj 0,5 % BDP. Za zagotovitev takega izboljšanja in v skladu z metodologijo Komisije rast neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov¹⁵ v letu 2024 ne bi smela preseči 6,0 %, kot je izraženo v tem priporočilu. To bo prispevalo tudi k znižanju osnovne inflacije, ki je precej nad povprečjem Unije in bi lahko, če se bo ustalila, privedla do zmanjšanja konkurenčnosti. Hkrati bi bilo treba postopoma odpraviti preostale energetske podporne ukrepe (ki jih Komisija trenutno ocenjuje na 1,3 % BDP v letu 2023), odvisno od razvoja energetskega trga in začevši z najmanj ciljno usmerjenimi ukrepi, s tem povezane prihranke pa bi bilo treba uporabiti za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Po ocenah Komisije bi to privedlo do rasti neto primarnih odhodkov pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti za leto 2024.
- (25) Ob predpostavki nespremenjenih politik spomladanska napoved Komisije 2023 predvideva, da se bodo neto nacionalno financirani primarni odhodki v letu 2024 povečali za 3,0 %, kar je pod priporočeno stopnjo rasti.
- (26) Glede na konvergenčni program za leto 2023 naj bi se javne naložbe zmanjšale s 4,9 % BDP v letu 2023 na 4,4 % BDP v letu 2024. Nižje naložbe odražajo nižje nacionalno financirane naložbe in nižje naložbe, ki jih financira Unija, vendar ne prek mehanizma.

¹⁴ Člen 5 Uredbe (ES) št. 1466/97 zahteva tudi prilagoditev v višini več kot 0,5 % BDP za države članice, katerih javni dolg presega 60 % BDP ali ki imajo izrazitejša tveganja za vzdržnost dolga.

¹⁵ Neto primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov ter brez odhodkov za obresti in odhodkov za ciklično brezposelnost.

- (27) V konvergenčnem programu za leto 2023 je opisana srednjeročna fiskalna usmeritev do leta 2026. V skladu s konvergenčnim programom za leto 2023 naj bi se primanjkljaj sektorja država postopno zmanjšal na 2,4 % BDP v letu 2025 in na 2,2 % do leta 2026. Tako naj bi se primanjkljaj sektorja država do leta 2024 zmanjšal pod 3 % BDP. Glede na konvergenčni programom za leto 2023 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP povečal s 44,0 % konec leta 2024 na 45,0 % do konca leta 2026.
- (28) Češka se sooča s srednje- in dolgoročnimi tveganji za vzdržnost javnih financ. Vrsta fiskalnih ukrepov s trajnim učinkom, sprejetih v zadnjih treh letih, med drugim zmanjšanje osnove za dohodnino in več indeksacij odhodkov za socialno zaščito nad zakonsko določeni minimum, je privedla do poslabšanja strukturnega salda. Zaradi povečanja stroškov staranja prebivalstva obstaja dodaten pritisk na vzdržnost javnih financ v srednjeročnem do dolgoročnem obdobju. Predvidena podvojitev koeficienta starostne odvisnosti starih¹⁶ in omejitev upokojitvene starosti po letu 2030 naj bi privedli do povečanja odhodkov za pokojnine z 8,8 % BDP v letu 2030 na 11,4 % do leta 2050. Poleg tega naj bi se do leta 2070 zaradi staranja prebivalstva povečali tudi javnofinančni odhodki za zdravstveno varstvo in dolgotrajno oskrbo, in sicer za 0,9 odstotne točke oziroma 1,7 odstotne točke BDP. Možni ukrepi za dolgoročno obravnavanje vzdržnosti javnih financ vključujejo prilagoditev upokojitvene starosti v skladu s podaljšanjem pričakovane življenjske dobe, zagotavljanje spodbud za povečanje stopnje aktivnosti starejših, omejitev predčasnega upokojevanja, prilagoditev stopenj indeksacije pokojnin in povečanje ponudbe delovne sile, da se zagotovijo višji prihodki za pokojninski sistem.

¹⁶ Glede na poročilo o staranju prebivalstva iz leta 2021, ki ga je Komisija objavila maja 2021.

- (29) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k Uredbi načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in ki jih je treba izvesti do leta 2026. Češki načrt za okrevanje in odpornost se izvaja, čeprav s tveganjem, da bo prišlo do določenih zamud. Češka je predložila en zahtevek za plačilo, ki ustreza 37 mejnikom in ciljem iz načrta za okrevanje in odpornost, skupno izplačilo pa je znašalo približno 928 milijonov EUR. Za zagotovitev pravočasnega izvajanja načrta so potrebne nadaljnje izboljšave upravne zmogljivosti ter prednostno razvrščanje ključnih reform in naložb. Načrt naj bi bil dopolnjen leta 2023 z dodatki, ki bodo zajemali novo poglavje REPowerEU in upoštevali povečanje nepovratne podpore. V skladu s členom 14(6) Uredbe (EU) 2021/241 je Češka 30. marca 2023 izrazila namero, da bo v okviru mehanizma zaprosila za največ 11 milijard EUR dodatne podpore v obliki posojila. Hitra vključitev novega poglavja REPowerEU v načrt za okrevanje in odpornost bo omogočila financiranje dodatnih reform in naložb v podporo strateškim ciljem Češke na področju energije in zelenega prehoda. Sistematično in učinkovito vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter drugih ekonomskih politik in politik zaposlovanja, ki presegajo načrt, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za celoten program politik.
- (30) Komisija je vse programske dokumente Češke za kohezijsko politiko odobrila leta 2022. Nadaljevanje hitrega izvajanja programov kohezijske politike ob dopolnjevanju in v sinergiji z načrtom za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, je ključnega pomena za doseg zelenega in digitalnega prehoda, povečanje gospodarske in socialne odpornosti ter zagotovitev uravnoveženega teritorialnega razvoja na Češkem.
- (31) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih v načrtu za okrevanje in odpornost ter programih kohezijske politike, se Češka sooča z vrsto dodatnih izzivov, povezanih s stanovanji, energetska politiko in zelenim prehodom.

(32) Cenovna dostopnost stanovanj na Češkem je bila v zadnjih petih letih med najnižjimi v Uniji z velikimi razlikami med regijami. Visoka rast cen stanovanjskih nepremičnin je skupinam s srednjimi dohodki otežila nakup nepremičnin. To je prispevalo k povpraševanju po najemnih nepremičninah, zaradi česar so postale manj dostopne. Poleg tega majhen obseg fonda socialnih stanovanj ne more zadostiti povpraševanju vseh gospodinjstev z nizkimi dohodki in ranljivih gospodinjstev (socialna stanovanja so leta 2020 predstavljala 0,4 % celotnega stanovanjskega fonda v primerjavi s povprečjem Unije v višini 7–8 %)¹⁷, obstoječi stanovanjski dodatki pa so premalo izkoriščeni, delno zaradi upravnega bremena, stigmatizacij in slabe ozaveščenosti. Posledično se je število družin, ki potrebujejo stanovanje, v zadnjih letih povečevalo, kar pomeni vse večje stroške za javni proračun in zdravstveni sistem. Ti izzivi so se zaradi pandemije COVID-19 in pritoka ljudi, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, še povečali. Financiranje kohezijske politike ostaja pomemben vir pilotnih projektov in financiranja naložb v socialna stanovanja, kar prispeva k socialni zaščiti in vključevanju. Vendar so za znatno izboljšanje razmer potrebni drugi viri financiranja. Češka nima zakonodaje in celovitega okvira za socialna stanovanja, kar otežuje usklajevanje razdrobljenih stanovanjskih politik ter opredelitev odgovornosti med nacionalnimi in regionalnimi organi. Stabilno in trajnostno financiranje iz nacionalnih virov bi skupaj s sprejetjem spodbud za najemna ali zadružna stanovanja pripomoglo k povečanju ponudbe cenovno dostopnih stanovanj ter zagotovilo kontinuiteto in razširitev teh prizadevanj. Učinkovito usklajevanje bi bilo ključno za povečanje ponudbe stanovanj, prezidavo in obnovo obstoječih stanovanjskih enot ter uporabo praznih stanovanj.

¹⁷ Zbirka podatkov Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) o cenovno dostopnih stanovanjih, <http://oe.cd/ahd>.

- (33) Od začetka ruske invazije na Ukrajino se je Češka na svojo veliko odvisnost od uvoza fosilnih goriv iz Rusije odzvala z diverzifikacijo oskrbe s plinom. Češka je na primer od popolne odvisnosti od ruske oskrbe s plinom prešla pretežno na diverzificirano oskrbo s plinom iz Norveške in uvoz utekočinjenega zemeljskega plina (UZP). Vendar se poraba fosilnih goriv v državi ni zmanjšala, zaradi česar je bila izpostavljena visokemu tveganju motenj v oskrbi in povišanju cen, kar močno negativno vpliva na gospodinjstva in industrijo. Poraba zemeljskega plina na Češkem se je v obdobju od avgusta 2022 do marca 2023 zmanjšala za 17 % v primerjavi s povprečno porabo plina v enakem obdobju v predhodnih petih letih, s čimer je bil presežen cilj 15-odstotnega zmanjšanja. Češka bi lahko nadaljevala prizadevanja za začasno zmanjšanje povpraševanja po plinu do 31. marca 2024 v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2022/1369¹⁸.
- (34) Uporaba energije iz obnovljivih virov na Češkem je večinoma stagnirala zaradi regulativnih omejitev, postopkov za izdajo dovoljenj in omejene zmogljivosti distribucijskega omrežja. Češka je napredovala pri reševanju številnih regulativnih izzivov, kot sta odprava potrebe po dovoljenju za proizvodnjo električne energije in gradbenem dovoljenju za manjše fotovoltaične obrate (do 50 kWp), ter sprejela regulativne spremembe za lažjo namestitev. Vendar so potrebna nadaljnja prizadevanja za krepitev vloge energetske skupnosti in samooskrbovalcev z energijo iz obnovljivih virov, uvedbo točke „vse na enem mestu“ za obnovljive vire energije in uvedbo namenskih območij za povečanje uporabe obnovljivih virov energije, pri čemer bo ključno spodbujanje širitve omrežja, fleksibilnosti elektroenergetskega sistema (kot sta prilagajanje odjema ali shranjevanje), namestitev majhnih sistemov in pametno merjenje. Regulativne reforme omrežij bi bilo treba dopolniti z naložbami v povečanje zmogljivosti omrežja, spodbujanje fleksibilnosti in uvajanje obnovljivih virov energije. Poleg tega ima Češka trden industrijski potencial za proizvodnjo zelenih tehnologij in bi lahko pospešila naložbe v razvoj in razširitev podnebju prijaznih rešitev ter rešitev za razogljichenje, da bi do leta 2050 dosegli ničelno stopnjo neto emisij.

¹⁸ Uredba Sveta (EU) 2022/1369 z dne 5. avgusta 2022 o usklajenih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu (UL L 206, 8.8.2022, str. 1).

- (35) Porast cen energije zaradi ruske vojne agresije proti Ukrajini je pokazal, da je treba izboljšati energetske učinkovitost češkega stavbnega fonda in odpraviti energetske revščino. Češka se je odzvala s programi za stanovanjske stavbe ter pomoč starejšim in gospodinjstvom z nizkimi dohodki. Vendar si mora za izboljšanje energetske učinkovitosti bolj prizadevati tako, da bo ta dostopnejša. To je mogoče z olajšanjem upravnega dostopa do subvencij za gospodinjstva in industrijo, vključno s krepitvijo zmogljivosti ter spretnosti v javnih organih. Potrebne so tudi informacijske kampanje in namenske svetovalne storitve po vsej državi, da se zagotovi, da se bo prebivalstvo zavedalo potrebe in koristi, povezanih z zmanjšanjem porabe energije, ter da se posameznikom in industriji olajša dostop do subvencij. Poleg tega mora Češka pospešiti izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev, ki trenutno nimajo spretnosti, potrebnih za prenovu stavb.
- (36) Zmanjšanje izpostavljenosti Češke fosilnim gorivom je mogoče doseči tudi s preходом na brezemisijski železniški prevoz in druge oblike brezemisijske mobilnosti, a uvajanje brezemisijških vozil in v prihodnost usmerjene polnilne in oskrbovalne infrastrukture ni bilo pretirano uspešno. Na regulativnem področju bi morala biti izhodišče za zagotovitev omogočitvenih pogojev in odpravo ovir za prehod na brezemisijško mobilnost revizija nacionalnega akcijskega načrta za čisto mobilnost in s tem povezane regulativne spremembe.

- (37) Pomanjkanje delovne sile in spretnosti v sektorjih in poklicih, ki so ključni za zeleni prehod, vključno s proizvodnjo, uvajanjem in vzdrževanjem neto ničelnih tehnologij, ustvarja ozka grla pri prehodu na neto ničelno gospodarstvo. Visokokakovostni sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki se odzivajo na spreminjajoče se potrebe trga dela, ter ciljno usmerjeni ukrepi izpopolnjevanja in preusposabljanja so ključni za zmanjšanje pomanjkanja spretnosti ter spodbujanje vključevanja in prerazporejanja delovne sile. Da bi se sprostila neizkoriščena ponudba delovne sile, morajo biti ti ukrepi dostopni, zlasti za posameznike ter v sektorjih in regijah, ki jih bo zeleni prehod najbolj prizadel. Leta 2022 se je v zvezi s Češko poročalo o pomanjkanju delovne sile za sedem poklicev, ki zahtevajo posebne spretnosti, povezane z zelenim prehodom (primanjkovalo je npr. vodovodnih inštalaterjev, inštalaterjev cevnih inštalacij, električarjev in elektromehanikov).¹⁹
- (38) Svet je ob upoštevanju ocene Komisije preučil konvergenčni program za leto 2023, njegovo mnenje²⁰ pa je izraženo v priporočilu 1 –

¹⁹ Na podlagi poročila evropske mreže zavodov za zaposlovanje (EURES) o pomanjkanju in presežku delovne sile za leto 2022, ki ga je pripravil Evropski organ za delo, tj. podatkov, ki so jih predložili nacionalni uradi za usklajevanje EURES. Zahteve glede spretnosti temeljijo na evropski taksonomiji spretnosti, kompetenc in poklicev (ESCO) v zvezi s spretnostmi za zeleni prehod. Primeri so analizirani na podlagi deleža spretnosti ESCO za zeleni prehod v ustreznih sektorjih. Podatki niso primerljivi med državami in zajemajo najrazličnejše sektorje.

²⁰ V skladu s členom 9(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.

PRIPOROČA, da Češka v letih 2023 in 2024 ukrepa tako, da:

1. v letih 2023 in 2024 čim prej postopoma odpravi veljavne izredne energetske podpirne ukrepe, pri čemer uporabi s tem povezane prihranke za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Če bodo zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni novi ali nadaljnji podporni ukrepi, zagotovi, da bodo ti podporni ukrepi usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo;

zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja nacionalno financiranih neto primarnih odhodkov v letu 2024 na največ 6,0 %²¹;

ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma in drugih sredstev Unije, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda;

v obdobju po letu 2024 še naprej izvaja srednjeročno fiskalno strategijo postopne in vzdržne konsolidacije v kombinaciji z naložbami in reformami, ki spodbujajo večjo trajnostno rast, da bi dosegla preudaren srednjeročni fiskalni položaj;

sprejme ukrepe za zagotovitev dolgoročne vzdržnosti javnih financ, vključno z vzdržnostjo pokojninskega sistema;

2. pospeši izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, tudi z zagotovitvijo ustrezne upravne zmogljivosti, ter hitro dokonča dodatek, vključno s poglavjem REPowerEU, da bi se lahko čim prej začel izvajati; nadaljuje hitro izvajanje programov kohezijske politike ob tesnem dopolnjevanju in v sinergiji z načrtom za okrevanje in odpornost;
3. okrepi zagotavljanje socialnih in cenovno dostopnih stanovanj, vključno s sprejetjem posebnega zakonodajnega okvira, izboljšanjem usklajevanja med različnimi javnimi organi ter spodbujanjem gradnje novih stanovanjskih enot in obnove obstoječih;

²¹ Kar po ocenah ustreza letnemu izboljšanju strukturnega proračunskega salda za vsaj 0,5 % BDP za leto 2024, kot je opisano v uvodni izjavi 24.

4. zmanjša odvisnost od fosilnih goriv; poveča uvajanje obnovljivih virov energije z dodatnimi naložbami v električna omrežja in neposredno uporabo zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov; racionalizira postopke za izdajo dovoljenj za obnovljive vire energije in zagotovi, da bo omrežje ustrezno za dostop do obnovljivih virov energije, in sicer z dodatnimi reformami, odpravo omejitev za male obrate za energijo iz obnovljivih virov in vzpostavitvijo točke „vse na enem mestu“, povečanjem fleksibilnosti omrežij in ustvarjanjem ugodnih pogojev za energetske skupnosti; poveča energetska učinkovitost sistemov daljinskega ogrevanja in stavbnega fonda s spodbujanjem temeljite prenove in obnovljivih virov toplote, olajšanjem upravnega dostopa do subvencij za gospodinjstva in industrijo ter krepitvijo zmogljivosti in izboljšanjem spretnosti v javnih organih; spodbuja uporabo brezemisijevih vozil in poveča razpoložljivost polnilne in oskrbovalne infrastrukture visoke zmogljivosti z novimi reformami, ki ustvarjajo omogočitelne pogoje in odpravljajo obstoječe ovire za uvedbo vozil in infrastrukture; okrepi prizadevanja politik, namenjena zagotavljanju in pridobivanju spretnosti in kompetenc, potrebnih za zeleni prehod.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik/predsednica
